

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 28 maja 2010 r.

**w sprawie ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
oraz niektórych innych ustaw**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 6 maja 2010 r. ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1 w pkt 2, w art. 3 w ust. 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie:
"6) wsparcia w uzyskaniu mieszkania osobie dotkniętej przemocą w rodzinie, która nie ma tytułu prawnego do lokalu zajmowanego wspólnie ze sprawcą przemocy.";
- 2) w art. 1 w pkt 7, w art. 9b w ust. 2 skreśla się wyraz "przedstawicieli";
- 3) w art. 1 w pkt 7, w art. 9b w ust. 3 w pkt 1 po wyrazie "przypadkach" dodaje się wyrazy "wystąpienia przemocy w rodzinie";
- 4) w art. 1 w pkt 7, w art. 9d w ust. 4 po wyrazach "lub zawodowych," dodaje się wyraz "uzasadnionego";
- 5) w art. 1 w pkt 9, w art. 10b w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
"3) w przypadku skazania prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe.";
- 6) w art. 1 w pkt 9, w art. 10c w ust. 3 wyrazy "ministra właściwego" zastępuje się wyrazami "państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy";
- 7) w art. 1 w pkt 10, w art. 11 po wyrazie "Sejmowi" dodaje się wyrazy "i Senatowi";

- 8) w art. 1 w pkt 13, w art. 12a w ust. 1:
 - a) po wyrazach "zdrowia dziecka" dodaje się wyrazy "w związku z przemocą w rodzinie",
 - b) skreśla się wyrazy ", z zastrzeżeniem ust. 3,";
- 9) w art. 1 w pkt 13, w art. 12b w ust. 2 i 4 wyraz "wypadku" zastępuje się wyrazem "przypadku";
- 10) w art. 2, w art. 96¹ skreśla się wyrazy ", zadawania cierpień psychicznych i innych form poniżania dziecka";
- 11) w art. 5 w pkt 1 lit b otrzymuje brzmienie:
 - "b) po pkt 2d dodaje się pkt 2e i 2f w brzmieniu:
 - "2e) nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym,
 - 2f) nakaz uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych,";
- 12) w art. 5 w pkt 6, w § 1a wyraz "zamieszkującej" zastępuje się wyrazami "lub innej osoby małoletniej zamieszkujących";
- 13) w art. 7 w pkt 1, w § 1a wyraz "zamieszkującej" zastępuje się wyrazami "lub innej osoby małoletniej zamieszkujących";
- 14) dodaje się art. 11a w brzmieniu:

"Art. 11a. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego oraz Rzecznik Praw Dziecka przedstawia Sejmowi i Senatowi informację o skutkach obowiązywania ustawy po upływie roku od dnia jej wejścia w życie, nie później jednak niż do dnia 31 października 2011 r.";
- 15) w art. 12 wyrazy "1 lipca 2010 r." zastępuje się wyrazami "1 sierpnia 2010 r.".

MARSZAŁEK SENATU

Bogdan BORUSEWICZ

Uzasadnienie

Na posiedzeniu w dniu 28 maja 2010 r. Senat zajął stanowisko w sprawie ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw i uchwalił do niej 15 poprawek.

W świetle przyjętych rozwiązań osobie dotkniętej przemocą w rodzinie udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie zapewnienia osobie dotkniętej tego rodzaju przemocą, która nie ma tytułu prawnego do zajmowanego wspólnie ze sprawcą przemocy lokalu, pomocy w uzyskaniu mieszkania. Wymieniony przepis jest ogólnikowy, może powodować wątpliwości interpretacyjne, a także ewentualne roszczenia uprawnionych osób.

Z uwagi na powyższe Senat przyjął poprawkę nr 1 w celu doprecyzowania, iż pomoc ta będzie polegała na udzieleniu wsparcia w uzyskaniu mieszkania osobie dotkniętej przemocą w rodzinie, która nie posiada tytułu prawnego do lokalu wspólnie zajmowanego ze sprawcą.

Intencją ustawodawcy było, aby do zadań zespołu interdyscyplinarnego należało integrowanie i koordynowanie działań określonych w ustawie podmiotów. W celu osiągnięcia tego zamiaru Senat przyjął poprawkę nr 2.

Ponadto w celu uniknięcia ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych Senat uznał za zasadne doprecyzowanie, że do zadań grup roboczych należeć będzie opracowywanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach, ale związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie (poprawka nr 3).

Natomiast przyjmując poprawkę nr 4 Senat uznał za celowe doprecyzowanie, że wszczęcie procedury "Niebieskie Karty" będzie następowało w przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny.

Przyjmując poprawkę nr 5 Senat uznał za zasadne, aby minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego mógł odwołać członka Zespołu Monitorującego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przed upływem kadencji w przypadku skazania go nie tylko prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne, lecz także za umyślne przestępstwo skarbowe.

W myśl ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych budżet państwa składa się z części odpowiadających organom władzy publicznej, kontroli państwowej, sądom, trybunałom i innym organom wymienionym w art. 139 ust. 2 tej ustawy oraz administracji rządowej. Ponadto częściami budżetu państwa dysponują dysponenci części budżetowych, jeżeli odrębne ustawy nie stanowią inaczej.

W związku z powyższym Senat przyjął poprawkę nr 6 mając na celu uwzględnienie zasad wynikających z ustawy o finansach publicznych.

Przedmiotowa ustawa nakłada na Radę Ministrów obowiązek corocznego składania Sejmowi, w terminie do dnia 30 września, sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Senat uznał za zasadne, aby wymienione sprawozdanie Rada Ministrów składała również Senatowi i w celu osiągnięcia tego zamiaru przyjął poprawkę nr 7.

Rozwiązania przyjęte w ustawie umożliwiają pracownikowi socjalnemu odebranie dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia jego życia lub zdrowia. Senat uznał za zasadne doprecyzowanie, że dziecko może być zabrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia jego życia lub zdrowia, ale w związku z przemocą występującą w rodzinie. W tym celu przyjął poprawkę nr 8. Ponadto poprawka ta usuwa zbędne zastrzeżenie w ramach tego samego artykułu.

Przedmiotowa ustawa wprowadza także zmiany w ustawie z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Zmiany te polegają na wprowadzeniu zakazu dla osób wykonujących władzę rodzicielską oraz sprawujących opiekę lub pieczę nad małoletnim dzieckiem stosowania kar cielesnych, zadawania cierpień psychicznych i innych form poniżania dziecka. Senat uznał, że zakaz zadawania cierpień psychicznych i innych form poniżania dziecka znajduje już odzwierciedlenie w innych obowiązujących regulacjach i jest ich zbędnym powtórzeniem. W związku z powyższym przyjął poprawkę nr 10.

W wyniku nowelizacji ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny m.in. został wprowadzony nowy rodzaj środka karnego, to jest nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie ze sprawcą. Ponadto Senat, przyjmując poprawkę nr 11, uznał za zasadne wprowadzenie, w ramach środków karnych, dla osób stosujących przemoc w rodzinie nakazu uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych.

W myśl art. 75 § 1a nowelizowanego Kodeksu karnego sąd zarządza wykonanie kary, jeżeli skazany za przestępstwo popełnione z użyciem przemocy lub groźby bezprawnej wobec osoby najbliższej lub innej osoby małoletniej zamieszkujących wspólnie ze sprawcą w okresie próby rażąco narusza porządek prawny, ponownie używając przemocy lub groźby bezprawnej wobec osoby najbliższej zamieszkującej wspólnie ze sprawcą.

W świetle przyjętej regulacji sąd zarządza wykonanie kary, jeżeli skazany za wymienione przestępstwo w okresie próby ponownie użyje przemocy lub groźby bezprawnej, ale jedynie wobec osoby najbliższej, która wspólnie z nim zamieszkuje. W związku z powyższym sąd nie będzie mógł zarządzić wykonania kary, jeżeli skazany

w okresie próby ponownie użyje przemocy lub groźby bezprawnej wobec osoby małoletniej zamieszkującej wspólnie ze sprawcą, ale innej niż osoba najbliższa.

Biorąc powyższe pod uwagę Senat uznał za zasadne przyjęcie poprawki nr 12, która powoduje, że sąd będzie mógł zarządzić wykonanie kary, jeżeli skazany w okresie próby ponownie użyje przemocy także wobec osoby małoletniej wspólnie z nim zamieszkującej.

Przedmiotowa ustawa wprowadza zmiany w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy. W świetle nowelizowanego art. 160 § 1a sąd penitencjarny odwołuje warunkowe zwolnienie, jeżeli zwolniony, skazany za przestępstwo popełnione z użyciem przemocy lub groźby bezprawnej wobec osoby najbliższej lub innej osoby małoletniej zamieszkujących wspólnie ze sprawcą, w okresie próby rażąco narusza porządek prawny, ponownie używając przemocy lub groźby bezprawnej wobec osoby najbliższej zamieszkującej wspólnie ze sprawcą. Również w tym przypadku sąd penitencjarny będzie mógł odwołać warunkowe zwolnienie, jeżeli zwolniony w okresie próby rażąco naruszy porządek prawny, ponownie używając przemocy lub groźby bezprawnej jedynie wobec osoby najbliższej, która wspólnie z nim zamieszkuje. Przyjęta regulacja nie obejmuje osoby małoletniej zamieszkującej wspólnie ze sprawcą.

W związku z powyższym Senat przyjął poprawkę nr 13, dzięki której sąd penitencjarny będzie mógł odwołać warunkowe zwolnienie, jeżeli skazany w okresie próby ponownie użyje przemocy wobec osoby małoletniej wspólnie z nim zamieszkującej.

W celu uzyskania informacji o skutkach obowiązywania ustawy Senat, przyjmując poprawkę nr 14, nałożył na ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego oraz Rzecznika Praw Dziecka obowiązek przedstawienia takiej informacji zarówno Sejmowi jak i Senatowi po upływie roku od dnia jej wejścia w życie, nie później jednak niż do dnia 31 października 2011 r.

Senat uznał także za zasadne przesunięcie terminu wejścia w życie ustawy z dnia 1 lipca 2010 r. na dzień 1 sierpnia 2010 r., tak aby umożliwić określonym podmiotom przygotowanie się do stosowania jej postanowień (poprawka nr 15).

Ponadto Senat przyjął poprawkę nr 9, która ma charakter językowy.